

Του Αντόστολου Α. Πιερρή
Καθηγητού Φιλοσοφίας Ι.Β.Ρ.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ ΑΝΑΛΥΣΣΗ

Η Διπλωματική Ηττα της Ελλάδος κατά την Κρίσι των Ιμα και οι Συνέπειές της

ΜΕΡΟΣ ΙΖ'

Η Στρατηγική σημασία της κατοχής της Κύπρου για την Μικρά Ασία και την Μέση Ανατολή είναι φανερά από βίαια ως Δυνάμεις που είχε τότε ζωτικά συμφέροντα στην Μέση Ανατολή και, ιδιαίτερα, μακράς διαρκείας προνομιακή θέση στην Συρία. Οι Άγγλοτουρκικές Συμφωνίες είχαν κρατήσει μυστικές, πλην της μερικής ένημερώσεως του Ράσσου πληρεξούτου στο Λονδίνο Κόμητος Σκουβαίον υπό το προσωνυμωθέν πνεύμα, που κατά βάσι εόμαινε διπλή επιρροή στην Ασιατική Τουρκία, Ρωσική και Αγγλική. Ολίγες ημέρες προ της υπογραφής της Συνθήκης του Βερσαλλίου η Άγγλια κατέστησε (7.7.1878) επίσημα και έμπιστευτικά γνωστό το Άγγλοτουρκικό Σύμφωνο στην Γαλλία.

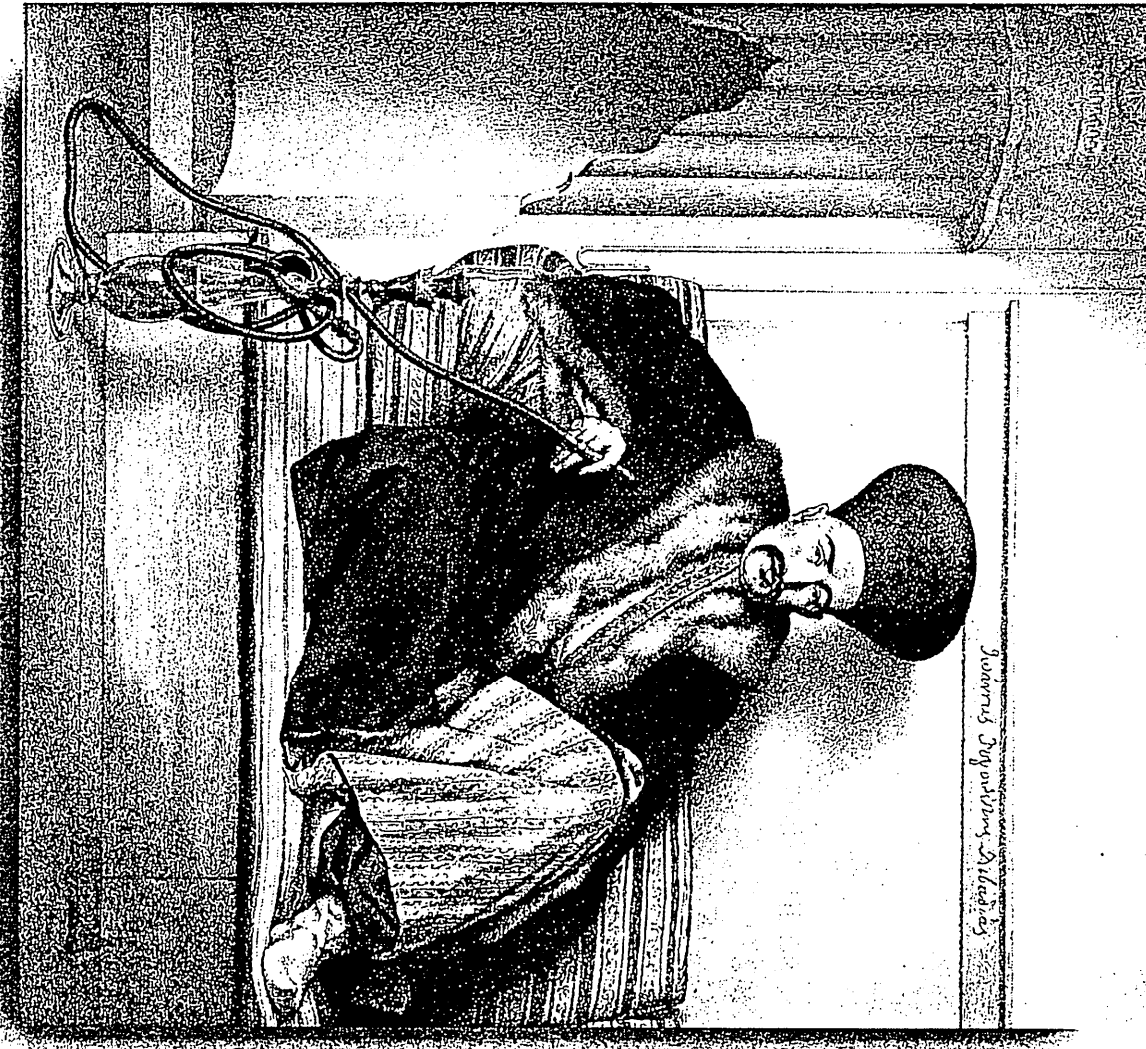
ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΙ ΑΤΟΠΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ (Ζ)

Το συνθεωρητικό έγγραφο από τον Λόρδο Salisbury ετόνιζε τον πρσοε-κτικό σφραγισμο και τηρησι εκ μέρους της Άγγλιας τών Γαλλικών προτε-ραλιστών στην Ανατολή. Η Άγγλια είχε πρσρον όλων σταθερά αποκλείσει την έπινοει-λήμμενα προτεινόμελη κατο-χή της Αιγύπτου, ή τουλάχισ-τον της ζώνης του Σουέζ, από αυτή. Καί το έγγραφο συ-νέκλει: «Η Κυβέρνησις της Αι-της Μεγαλειότητος) έχει ωσαύ-τως άδξει την σύστασι να κα-ταλάβη κάποιο λιμένα στην άκρη της Συρίας, όπως την Άλε-ξανδρεία, αλλά θέλωρησε ότι, όσονδύηποτε προσεκτικώς και να είχε περιφρουρηθή, ένα τέτοιο λιμάνο θα μπορούσε, υπό την προ-πόστα κάποι του νου στους δι-γαυήτους (1), να εκληφθή ως υποδουλών προθεσι αποκτι-σεως έδωγων επί της ήτσελοσ-της Δυτικής Ασίας και δέν έπι-θμειε να αποζηή το δικηκείμε-νο υπομής για σχεδία τα όμοια είσαι άδακρηγυρικά άπινρα από τις σκείψεις της. Έχει, έτοιμ-ως, προτιμησει να αποδεχθή από τον Σουλτάνο την προσωπι-νή κατοχή μιάς θέσεως άνωσ άλυατορο έπισημολογεί μεί, δά-λά ενούτους έπαρκους πρόσς τον υιρ όψη σκοπί, και μη εκτε-θεμένης στις προσωφερεθεί-σεσ άνερτηθειότιτες. Πόσο μακρά θα διαρκέσει ή κατοχή είναι άδύνατο να προβλεφθή. Αλλά ή Κυβέρνησις της Αιτικής Μεγαλειότητος δέν μείκει χωρίς την έπίποα ότι οι Ράσσοι πολι-τικοί θα ίκανοιο ήήσαν έαυ-τούς εν τώ δέοντι κατοή ότι τώ έδωρη που έχουν καταλάβη έί-ναι άσπληγά και μη παρανο-μικά, θα άναγνωρισουν την μα-ταότιητα ολωδύηποτε σχεδών που δύναντν να έχουν σολάη-φθή σε διάφορα κείτρα περί της καταλληλότητος των ως βρά-μίδων για παρατρέσθ κατακτη-σεσι, και θα τα εκκαταλείβουν ώς άχρηστο άπόκτημα.»

Επρόκειτο για τυτική άπό-πεια παραλληλίσσεως: Τα Ρωσικά συμφέροντα στην Υπερκουκασία, και μάλιστα ως βάσει παρατρέσο έπιροδών στην Δυτική Ασία, είναι άρνε-κώς ένεργά, έξέχοντες δε υπό τις ύνν περιστάσεις. Η άναγ-καία της ΆγγλοΤουρκικής Συμφωνίας στην Γαλλία προέκα-

λασε, όπως ήταν φυσικό, έκρηξη, τάραχη και άναγκασμο. Ο Γάλλος πλήρεξούτος ένημε-ρώνων την κυβέρνησι του έπί-νισε την Άγγλική άπόρησι «μιάς πολιτικής που θα έπρεπε πρόσς προαγματική κατοχή είτε της Αιγύπτου είτε όλων των όχθών της Διόλουος του Σουέζ είτε μέρους στην ήτσηρο της Ασίας.» Τα να καθηουχόρη την Γαλλική άσφορία ό Salisbury όρηόετμοε ως έξησ τα άντιστοιχα συμφέροντα και δικαιόδοτες στην Μέση Ανα-τολή των δύο Δυνάμεων: «Τα συμφέροντα της Γαλλίας ως μιάς μεγάλης Καθολικής Δυνά-μεις στον Λίβανο και στους Άγιους Τόπους της Παλαιστι-νής έχουν πάντοτε τύχει υπερα-κρίβους σφραγισμύ εκ μέρους αυτής δέν της χώρας. Η Άγ-γλία έχει ιδιαίτερο όεσμο με την Αιγύπτο άδην του ότι αυτή είναι ή άεωφορος πρόσς τις Άντολικές κηρσις της, αλλά οι μεγάλοι οικονομικοί και φιλάν-θρωπικοί σκοποί τους οποίους ή Ευρωπαϊκή Διπλωματία προω-θεί εις αυτή την χώρα ενδι-αφέρουν Γαλλία και Άγγλία εις ίσο βαθμό. Καμία από τις δύο έκθεθίδωρησ όλοδύηποτε έξοα-κή εκκατάσσει στην Αιγύπτο ή να άνταμική καθ ολωδύηποτε ποδη με την άνωκροσία Khedive που είναι επί του παρόντος κα-τεστημένη εκεί υπό την έτικη-ριαρχία του Σουλτάνου.» Ιδίαι-τερα συμφέροντα της Γαλλίας στην Άκρη της Μέσης Ανατο-λής άπορρέονα από την θρη-σκευτική άεπουρηγία της εκεί κοινά οικονομικά και πολιτι-στικά συμφέροντα στην Αιγύ-πτο. Ιδίαιτερα συμφέροντα της Άγγλιας στο Σουέζ άπορ-ρέονα από την άνγκη εκέυ-χου της Αραλικής όδοι: αί-ο το είναι το βασικό περιγαί-μα Άντολικής πολιτικής για Άγγλία και Γαλλία κατά την κυβένησι Disraeli.

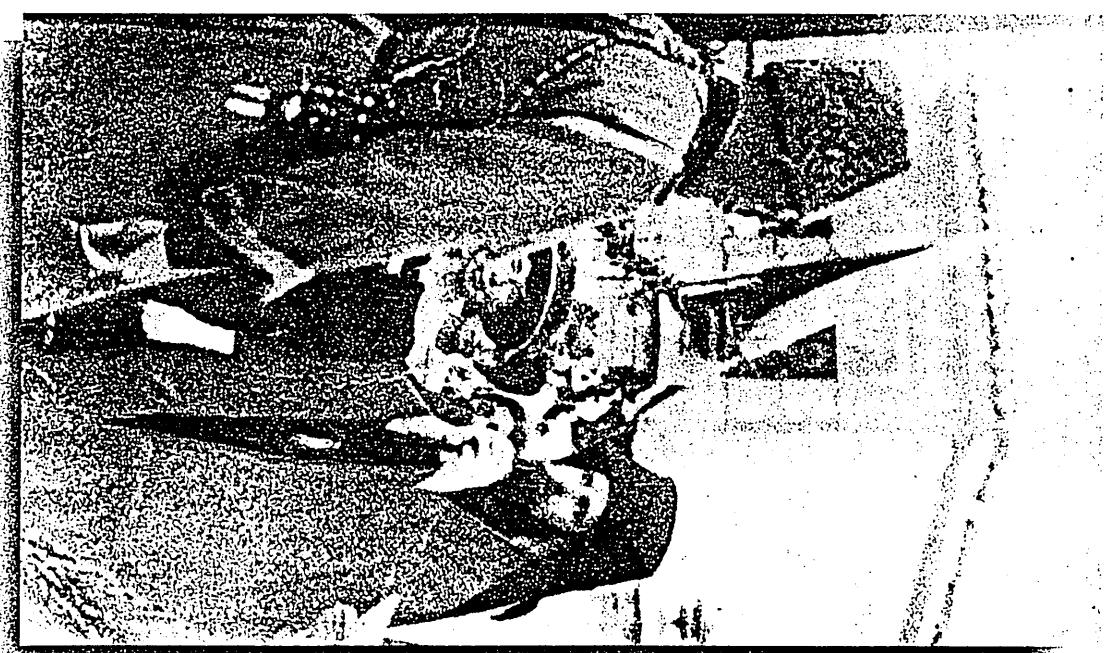
Η πτώσις του Disraeli το 1880 συνωδελών από την εκκα-τάκτηη της δυνάμεικς που ή Στρατηγική ένισχύσεσις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και της πολιτικής και στρα-τιωρικής δέιοιτισις της στην Ασία ανσητήετο. Η κα-τεύθυνσις της Άγγλικής πολι-τικής στην Μέση Ανατολή άτε-μακρυνθή από την Μικρά Ασία και κεντηυέθη πρόσς την Αιγύ-πτο. Το 1881, εν μέρεσι για να

Σουλτάνος Σουλτάνας Σουλτάνας

Επίσημο: Ο Ιωάννης Λογοθέτης, πρόκριτος της Λεϊ-σοβιάς

Μέσση: Ο Μωχαμέτ Ρου-οιέν Εφένδης, Ασείβης, Βοϊβάσας των Αδωνών. Στο παράδρο διακρίνονται, από άριστερά, το όρολόγιο του Άνδρόνικου Κυρηήστου (Πύργος των Αεθμών), το Τζαμί του Τζιόδαρκη, γήη-μα από την θείλοθική του Αδριανού.
Αίσο εικόνας της τοπικής ηγεσίας της Οθωμανικής ηγεσίας.

καταργούνη την Γαλλία εν όψει της Συμβάσεως της Κύπρου, ή Άγγλια απέδεχθη την εκκαθ-όουσι Γαλλικού προτεκτορά-του στην Τυνησία (12.5.1881) παρά τις έγυησιεις άκροαίό-ητος της Οθωμανικής Αυτο-κρατορίας που εξηγγελόθηκαν με την Συνθήκη του Βερσαί-νου. Το έπίσημο έτος, με άπορ-λή έθνικιστική εξέγερσι στην Αιγύπτο και την κατάληψι της έξουσίας από τον Ahmed Urabi Πασά (Σεπτεμβριος 1881), έπι-πλέον δε την άποτυχία διαπαγ-ματεύσεων πρόσς έξοιδύλνσι της καταστράσεως, μετάξυ Σουλ-τάνου, τοπικής Ηγεσίας και Ευρωπαϊών μετόχων, ή Άγγλία έπνευβη στρατιωτικά στην Αλεξάνδρεια πρώτον πρόσς κα-τοστολή ταρχών εκεί (13.7.1882), εν συνεχεία δε πρόσς κατοχή της χώρας (13.9.1882). Η Βερσαλία υπε-δήλωσε ότι ή παρουσία της στην χώρα και ή ουσιαστική προτεκτορησις της ήσαν προσωρινά μέτρα, και βίσεσι αυτής της υποθέσεως έπιβλε-σομφωμένα με τον Σουλτάνό (24.10.1885). Το προσωρινό βεβαίως εκρήτησε σχεδόν 70 χρόνια.

Με τον έλεγχο της Αιγύπτου ή Άγγλική Στρατηγική κατοχής της Κύπρου υπεβλήμισθη: όσοι ή Ανατολική Βερσαλική όδος ήταν πλέον εξήφορα υμε-νη, δέν ήταν εύκολο πλέον να δικαιολογηθή ούτε να άγθθ εις τέπερος δυνάμεική πολιτική επι-ρροών επί της Ανατολής, της Υπερκουκασίας και της βο-ρειοεσπερας Μέσης Ανατολής. Η Άγγλια εντούτοις εκρήτη-σε την Κύπρο ως δυνάμει-εστία ασφαρίσ έπιρροής και ύπόσχεσι μελλοντικού δυνά-μικού πεδίου. Παρ' όλο μάλι-στα που ή Ρωσσία είχε έπι-σπεφσει την περιουή της Βα-λκάνις και την κοιλιάδα του Αλδοκένον στην Τουρκία (άρ-θορο 60 της Συνθήκης του Βερσ-αλλίου), είχε δε άεχθή να άνωκη-ρυχθή το Μπαρούτι έκείθερος Αιμην για έμπορική χροή (άρ-θορο 59). Ύστε από τις άρχικέσ Ρωσικές κατακτήσεις στην Υπερκουκασία διεπρόβου ού-σιόστικα οι περιουέσ Κόρς και Λοντοχάν κατά τα άεπτομέρ-εστερον όρη ίζύμενα από το άρθο-ρο 58 της Συνθήκης του Βερσαί-νου.

Η γεωπολιτική δυνάμεική κάθε περιουής και το στρα-τηγικά συμφέροντα των Δυνά-μειων των οποίων τώ πεδίοι υπειόέρχεται στο πεδίοιυ εκείνησ, ήπρεσι να λαμβάνω-νται υπό όψη των κατ' άνωκρίων τώ βάρος σημάσεισ των όσθιων έπίλογη των άπτερεδ-οστικηκέρτων κινήσεων σε κάθε δεδωμένη περιόσσει. Η παροχή έντροδών στην Άγγλια και Γαλλία ως πρόσς τα πρώην έδωρη της Οθωμανικής Άυτο-κρατορίας μετά τον Α' Παγκό-σμιο Πόλεμο (Συρία, Ιοάκκινη) έπείδαλε Γαλλικό συμφέρον και έπί άλογο στην τύχη της Κύ-πρου. Επί (ήδη κατά τις προ-διανομίες προ της λήξεως του Πόλεμου) με την μυστική Συμ-φωνία Sykes - Picot (θέπος του 1916) είχε εκ των προτέρων πα-ραοχέθη από την Άγγλια προ-κτικό δικαίωμα veto στην Γαλ-λία ως πρόσς το μέλλον της Κυ-πρου. Ακόλοθός, ή «Γαλλο-Βερσαλική Συμβάσι της 23 Δεκεμβρίου 1920 επί ώρισμέ-νων σημείων συνδεομένων με τις έντροπες για την Συρία και τον Λίβανο, την Παλαιστίνη και την Μεσοποταμία» περιε-λάμβανε την άκόλοθο διάτάξη: «Εν όψει της γεωγραφικής και στρατηγικής θέσεως της νήσου της Κύπρου, στα άνωκτα του κόλπου της Αλεξάνδρείας, ή Βερσαλική Κυβέρνησις συμ-φωνεί να μην άρχιση άσπαγ-ματεύσειε για την παραχώρη-σι ή άποδοτήσισι της ηθελ-όσις νήσου της Κύπρου χωρίς την πρσοία συνκατάθεσι της Γαλλικής Κυβερνήσεως.»